

Stråmenn, skråplan og andre triks som høres ut som argumenter

Kommende episode

Hvorfor høres dårlige argumenter så overbevisende ut? En gjennomgang av de vanligste feilslutningene – stråmann, ad hominem, falskt dilemma, glidende skråplan og resten – med norske eksempler, og med de tilfellene der de faktisk ikke er feilslutninger.

HOVEDTEMAER

- Hva en feilslutning faktisk er, og hva den ikke er
- Stråmann – å svare på noe den andre ikke sa
- Ad hominem, og når det faktisk er relevant
- Falskt dilemma
- Glidende skråplan, og når det ikke er en feilslutning
- Autoritetsargumentet, og hvorfor det ofte er helt i orden
- Sirkelargument og å snu bevisbyrden
- Whataboutism
- Ingen ekte skotte
- Appell til naturen og til tradisjon
- Hastig generalisering, og korrelasjon som ikke er årsak
- Gish-galopp og motte-og-borg
- Feilslutningsfeilslutningen

SPØRSMÅL EPISODEN BESVARER

- Hva er en logisk feilslutning?
- Hva er en stråmann?
- Er ad hominem alltid en feilslutning?
- Når er det greit å vise til en autoritet?
- Hva er et falskt dilemma?
- Er glidende skråplan alltid feil?
- Hva er whataboutism?
- Hvem har bevisbyrden i en diskusjon?
- Blir en påstand feil fordi argumentet er dårlig?
- Hvordan svarer man på et retorisk knep uten å bli innsufferabel?

HOVEDPUNKTER

- En feilslutning er en feil i argumentet, ikke i konklusjonen.
- Stråmannen er det vanligste knepet, og det letteste å gjøre uten å mene noe vondt.

- Ad hominem og autoritetsargumentet er bare feil når egenskapen er irrelevant for saken.
- Et glidende skråplan med en reell årsakskjede er et helt gyldig argument.
- Den som påstår noe, har bevisbyrden. Du skal ikke bevise at noe ikke finnes.
- At noen argumenterer dårlig, betyr ikke at de tar feil. Det er en egen feilslutning.

KILDER OG REFERANSER

- Douglas Walton – Informal Logic (2. utg. 2008)
- Store norske leksikon – «feilslutning»
<https://snl.no/feilslutning>

AI brukes som verktøy i arbeidet med tekstene, og alt blir lest gjennom før det publiseres. Feil kan likevel forekomme.